

Revisionsberättelse för år 2009

Vi har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet och genom utsedda lekmannarevisorer även verksamheten i Lomma Servicebostäder AB, Lunds Energikoncernen AB, Krafringen AB, Kommunupphandling Syd AB och AB Malmöregionens Avlopp.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse för år 2009.

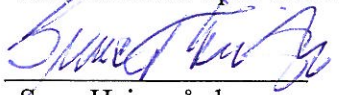
Vi bedömer att styrelsen och nämnder har bedrivit verksamheten på en tillfredställande nivå avseende kommunfullmäktiges uppsatta finansiella och verksamhetsmässiga mål enligt god ekonomisk hushållning dock med beaktande av nedanstående.

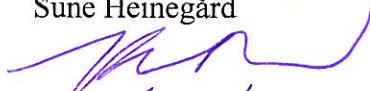
Nämndernas och styrelsens kostnadsreducerande åtgärder under år 2009 har varit otillräckliga. Således har den negativa balansen mellan intäkter och kostnader inneburit att balanskravet inte har uppnåtts. De tre senaste åren har verksamheternas nettokostnader ökat i snabbare takt än skatteintäkter, statsbidrag och utjämning. Vi uppmanar därför till att åtgärder vidtas för att skapa balans mellan intäkter och kostnader.

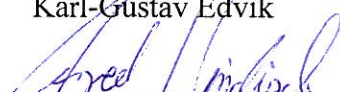
Vi tillstyrker att styrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

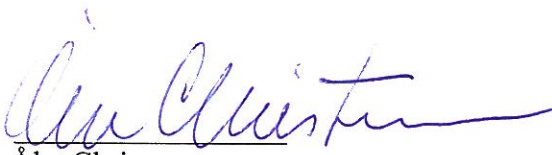
Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning godkänns. Den är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen.

Lomma den 9 april 2010

Sune Heinegård

Karl-Gustav Edvik

Fred Windisch

Åke Christensson

Sven-Eric Davidsson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Bilaga 1 Revisorerernas redogörelse för år 2009
- Bilaga 2 Sakkunnigas rapport - Granskning av årsredovisning
- Bilaga 3 Granskningsrapport Kommunupphandling Syd AB
- Bilaga 4 Granskningsrapport Lomma Servicebostäder AB
- Bilaga 5 Granskningsrapport Lunds Energikoncernen AB
- Bilaga 6 Granskningsrapport Krafringen AB
- Bilaga 7 Granskningsrapport AB Malmöregionens Avlopp
- Bilaga 8 Revisionsberättelse Kommunupphandling Syd AB
- Bilaga 9 Revisionsberättelse Lomma Servicebostäder AB
- Bilaga 10 Revisionsberättelse Lunds Energikoncernen AB
- Bilaga 11 Revisionsberättelse Krafringen AB
- Bilaga 12 Revisionsberättelse AB Malmöregionens Avlopp

Revisorernas redogörelse för år 2009

Vi har utfört vår granskning enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, fastställt revisionsreglemente samt de lagar och förordningar som berör revisionens verksamhet.

Revisorerna granskar *årligen*, i den omfattning som följer av god revisionsred, *all verksamhet* som bedrivs inom nämnderna. Genom lekmannarevisorerna granskar revisorerna även den verksamhet som bedrivs i de kommunala företagen.

Målet med revisorernas arbete är ansvarsprövningen, det vill säga revisorernas bedömning i frågan om ansvarsfrihet som lämnas till kommunfullmäktige inför deras årliga ansvarsprövning och beslut. Granskningsuppdraget är medlet att nå fram till denna ansvarsprövning.

En viktig och grundläggande del i revisionsprocessen är planering av revisionsinsatserna. Utifrån en genomförd väsentlighets- och riskanalys har en revisionsplan upprättats.

Följande granskningar har utifrån antagen revisionsplan genomförts under året:

Nämndernas och styrelsens ansvar för ledning, styrning, uppföljning, utvärdering och kontroll – ansvarsutövande

Nämnder och styrelser har ansvar för att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och säker verksamhet genom aktiva beslut. Vi definierar begreppet ansvarsutövande som nämndens aktiva åtgärder för att styra, följa upp, utvärdera och kontrollera verksamheten. Årets granskning har bland annat inriktats på aktuella frågor inom nämndernas respektive ansvarsområde. Granskningen syftar även till att bedöma nämndernas och enskilda ledamöters förutsättningar att kunna ta ansvar utifrån gällande lagstiftning och hur ansvarstagandet fungerar i praktiken. Vidare har diskussion förts med nämnderna om vilka risker som de bedömer finns i verksamheten. Revisorerna har diskuterat granskningen med samtliga nämnder.

Internkontroll

Revisionen har under år 2009 särskilt valt att följa nämndernas arbete med den interna kontrollen. Revisionen har tagit del av dels de handlingsplaner som nämnderna upprättat för år 2009 samt dels de rapporter som lämnats efter genomförd granskning år 2008. Revisionen bedömer att den interna kontrollarbetet har utvecklats på ett positivt sätt men att det finns utrymme till förbättringar.

Nämndernas ansvarsutövande

Följande noteringar gjordes i samband med revisionens möte med respektive nämnd. Datum för mötet är angivet inom parantes:

Kommunstyrelsen (091202)

Ks ordförande beskriver komplexiteten i att följa den ekonomiska uppföljningen. Det krävs drastiska åtgärder för att förbättra situationen som till exempel att samorganisera ekonomerna. En annan risk är att det finns för många mål i verksamheten. Målen behöver bli färre till antalet samt att de ska täcka de aktuella frågorna. Gränserna mellan politik och tjänstemän behöver i vissa fall tydliggöras. En annan risk är generationsväxlingen de närmaste åren. Det är viktigt att kompetensen säkerställs.

Ett problem som kommunstyrelsen tar upp är att det finns mycket stuprörstänkande i organisationen och att verksamheterna går i försvar mot kommunstyrelsen.

Redovisningen från nämnderna angående besparingarna är av varierande kvalitet men besparingsåtgärderna har gett resultat uppger Ks ordförande. Gällande energiförbrukningen finns dock ännu vissa återstående mättekniska problem.

Det råder en låg aktivitet från kommunen när det gäller ansökningar av EU-bidrag. Ett problem i sammanhanget är att det är ont om lämpliga EU-projekt att söka.

Ks ordförande beskriver att det sker ett bra samarbete mellan nämnderna i de samverkande kommunerna inom 4 YES med bland annat gemensamt miljökontor.

Kommun Upphandling Syd fungerar väl enligt Ks ordförande. Dock finns det spänningar mellan de förtroendevalda från de olika ägarkommunerna.

Ks ordförande uppger att Borgeby slott kan bli något riktigt bra men att det finns en oro för de kostnader som kommer. Det är viktigt att göra slottet tillgängligt för kommunens olika verksamheter som till exempel skolorna. Borgeby slott ska ses som en långsiktig satsning.

Arbetet inom säkerhetsområdet fungerar väl enligt Ks ordförande. Fokus är nu på risk- och sårbarhetsanalysen för all verksamhet som blir klar år 2010.

Kommunstyrelsen bedömer att den interna kontrollen fungerar väl som helhet i kommunen. Ks ordförande poängterar vikten av balans mellan kontroll och utveckling.

Kommunstyrelsen beskriver att det gör "ont" att växa med 500 invånare per år. Lomma hamn och Lomma Centrum är två stora projekt som inte går att bromsa. Kommunen klarar inte att växa så fort eftersom det fodrar för stora investeringar på kort tid. Ks ordförande bedömer att ca 100 invånare per år är en mer rimlig tillväxttakt.

Avseende Svenskt Näringslivs ranking där Lomma hamnar på 93:e plats är svår att förklara anser Ks ordförande exempelvis med tanke på närheten till bra kommunikationer. Ett problem för kommunen är att det saknas mark för expansion.

När det gäller skyfallen sommaren år 2007 har det inletts en dialog om förlikning mellan kommunen och Kommunassurans Syd AB. Kommunassurans har öppnat sig för en dialog. Kommunstyrelsen poängterar dock vikten av att kommunen blir nöjd med förlikningen.

Avslutningsvis beskriver Ks ordförande att de är nöjda med att jobba som elektronisk nämnd och att ambitionen är att gå vidare så att samtliga nämnder blir elektroniska. Kommunen kommer även framöver att vidareutveckla sina E-tjänster.

Barn- och utbildningsnämnden (091013)

Nämnden har genomgått utbildning i hur de ska bedöma risker. Nämnden uppger att det enligt deras vetenskap inte finns några kända mobbningsfall i kommunens skolor för tillfället. Nämnden anser att arbetsmiljö och mobbning utgör risker i verksamheten. En annan risk är förutsättningarna för att kunna rekrytera behörig personal. En annan viktig aspekt är chefsförsörjningen. Inflyttningen har minskat till kommunen vilket minskat trycket på verksamheterna något. Sjukfrånvaron har minskat jämfört med föregående år. Snedrekryteringen till lärarutbildningen av kvinnor är en kommande risk anser nämnden.

Gällande BUP-granskningen instämmer nämnden i att det finns klara brister i ansvarsfördelningen mellan BUP och kommunen.

Åtgärder som nämnden vidtagit för att få ekonomi i balans är att de inte har återbesatt två rektorstjänster samt minskat på vaktmästartjänster. En förskoleavdelning har varit stängd i besparingssyfte.

Gällande investeringar undersöker nämnden om de kan skjuta på byggnationen av en ny skola fram till 2012 – 2013.

Nämnden uppger att man kommer att ha en budget för år 2010 i balans för förskola och grundskola men inte för gymnasieskolan. Ett problem är att 19-åringar inte ingått i "gymnasiepengen" till nämnden, detta kommer dock att justeras till år 2010.

Revisionen tar upp frågan om att nämnden inte har en ändamålsenlig redovisning eftersom den uppvisar tvära kast mellan periodens avvikelse (5,6 mnkr) och helårsprognosen (-5,3 mnkr). Nämnden uppger att de under flera år påpekat till Ks att det finns klara brister i tilldelningen av resurser.

Det finns brister anser nämnden när det gäller debiteringen mellan kommunerna. Idag faktureras kommunen bara gång per termin – det borde vara en gång per

månad. Nämnden uppger att de kommer att få månadsdebitering från Lunds kommun. Det har blivit ett ökat antal elever från framförallt Kävlinge som går i kommunens skolor.

Gällande delegationsbeslut redovisas dessa för nämnden. Ett av nämndens kontrollmål i den interna kontrollen är delegation. PWC har genomfört ett rådgivningsuppdrag som pekar på ett antal brister i delegationen. Kommer att av den anledningen att tas upp i plan för intern kontroll även för år 2010.

BUN har ännu inte blivit en nämnd som hanterar sina handlingar via PC utan det är fortfarande handlingar i pappersform som gäller.

Kultur- och fritidsnämnden (091012)

Nämndens ordförande berättar att det pågår en översyn av nämndens hyresavtal. Nämnden anser att det är viktigt att avtalen är flexibla för att kunna anpassas till verksamhetens behov.

Nämndens ordförande beskriver att det är svårt att upprätthålla kompetensen i en liten förvaltning. Förvaltningen har gjort en risk- och sårbarhetsanalys.

Nämnden har inte beslutat om någon besparing på biblioteket men däremot är öppettiderna längre nu jämfört med tidigare med oförändrad budget.

Avseende bidragsfinansierad verksamhet pågår en översyn av bidragsregler. De nya reglerna är planerade att träda i kraft från år 2011. De nya reglerna kommer att innebära att bidragsverksamheten blir mer målstyrd enligt ordföranden.

Nämnden har initierat en lokalöversyn för att optimera lokalernas utformning.

Nämnden försöker sortera upp vilka frågor som är deras i förhållande till andra nämnder. Nämnden har antagit ett kulturpolitiskt handlingsprogram.

Nästa år kommer nämnden att anta en fritidsvision. Det finns brukarråd inom både kultur samt fritidssektorn.

Nämndens ordförande beskriver att samarbetet med föreningarna har förbättrats. Även samarbetet med nämnderna har generellt förbättrats dock skulle samarbetet med tekniska nämnden behöva bli bättre eftersom de har många frågor gemensamt.

Revisionens ordförande ställer frågan varför BUN och KFN har samma handlingsplan för intern kontroll? Nämnden instämmer i att detta är en brist och att handlingsplan behöver delas upp på respektive nämnd.

Nämnden beskriver att badet visar underskott vilket är koppalt till lokalfrågan. Avseende den nya entreprenören Medley som nu driver badet, uppger nämnden att det ser ut att bli ett nollsummespel jämfört med att ha verksamheten i egen

regi. Den stora förändringen efter övertagandet är att badet nu har längre öppethållande.

Nämnden diskuterar förslag tillsammans med Staffanstorp att slå samman biblioteksverksamheten i de två kommunerna till årsskiftet.

Miljö- och byggnadsnämnden (091013)

Nämnden beskriver att det har blivit betydligt fler små ärenden jämfört med tidigare då nämnden hade ett fåtal, stora ärenden. Ökningen har framförallt skett på bygglovssidan. Detta har inneburit en stor arbetsbelastning för de anställda inom förvaltningen. En ytterligare arbetsuppgift, som tillkommit, är behandlingen av strandskyddsdispenser. Denna uppgift har kommunen tagit över ansvaret för från länsstyrelsen. En konsekvens av den ökade arbetsbördan på förvaltningen enligt nämnden är att medborgarna får vänta längre på beslut.

Nämnden indikerar att den ökade arbetsbelastningen kan innebära en risk för ökad sjukfrånvaro. Förvaltningen består av totalt 15 medarbetare.

Gällande inspektionsverksamheten går personalen två och två i vissa fall av säkerhetsskäl.

De förtroendevalda i nämnden upplever att det är svårt att jobba med handlingarna i PC. De anser att de fungerar sämre i rollen som ledamot idag jämfört med tidigare när man hade handlingarna i pappersform.

Gällande energieffektiviseringar så medger nämnden att de inte nått ända fram ännu.

En ny vision med ett miljöperspektiv har tagits fram. Det har blivit en ökad samsyn inom förvaltningen med ett gemensamt spår. De har blivit en ökad betoning på att man är en serviceorganisation. Det nya naturmiljöprogrammet ska beaktas i all planering.

Nämndens interna kontroll tillhör inte de främsta inom kommunen enligt revisionens ordförande. Nämnden medger att det finns mer att göra inom detta område.

Periodiseringen i redovisningen har brustit enligt förvaltningschefen, därav svängningen från ett överskott på perioden till ett underskott i helårsprognosen. I underskottet ligger kostnader för räddningstjänsten med -0,5 mnkr samt kostnad för ekonomifunktionen på 0,25 procent.

Avtal har tecknats med Comviq för att kommunen upplåter mark till deras mast. Tidigare kostnader för driften med 30 000 kr/år har ännu inte reglerats.

Ny kvalitetsdeklaration har tagits fram för badvattenkvalitet – viktigt aspekt inom miljöområdet anser nämnden.

Socialnämnden (091015)

Nämnden har gjort en väsentlighets- och riskanalys som ligger till grund för nämndens plan för intern kontroll.

Nämnden beskriver den framgångsrika uppsökande och förebyggande verksamheten i kommunen som delvis har finansierats med hjälp av bidrag. I den årliga budgetdialogen har det i efterhand visat sig vara ”dyra besparingar” att dra in på den uppsökande verksamheten.

Nämnden har gett i uppdrag till förvaltningen att sköta verksamheten på ett mindre resurskrävande sätt. Verksamheter som bedrivs i egen regi drivs nu lika rationellt som de verksamheter som är på entreprenad.

Nämnden uppger att man får ett mycket bra och tydligt underlag när det gäller underlag till budget.

Det pågår översyn av samverkan inom 4YES – en gemensam familjerättsenhet är under byggnation.

Effektivisering av biståndshanteringen har inletts under ledning av en ny medarbetare. Ett nytt kvalitetsledningssystem kommer att införas vilket kommer att underlätta prioriteringar.

Avseende energibesparingar anser nämnden att denna är svår att klara på egen hand utan teknisk kompetens. Nämnden vet inte vilka energikostnader de har eftersom de inte får någon redovisning av förbrukningen.

Nämnden redovisar ökade kostnader för IFO-verksamheten avseende vuxna missbrukare och barn med familjehemsplanering. Den ökande befolkningen har inneburit att fler barn har placerats. Placering av ett barn kan kosta upp till 1 500 tkr på årsbasis.

Nämnden uppger att de försöker budgetera så kompetent som möjligt men behoven ser olika ut över tiden. Nämnden har hittills kompenserats av kommunstyrelsen. I budget år 2010 får nämnden inarbete merkostnaderna i sin ram vilket innebär att nämnden får plocka pengar från äldreomsorgen. Planen är att fler missbrukare ska tas om hand hemma i kommunen med hjälp av fler boendestödjare.

Nämnden beskriver att den minskade sjukfrånvaron inom hemtjänsten innebär bättre förutsättningar för att kunna minska antalet personer som gör besök i hemtjänsten.

Nämnden uppger att de har behandlat 4 – 5 Lex Sara anmälningar under året.

När det gäller avtalen med Carema löper detta fram till år 2011. Upphandling av matdistribution kommer att göras tillsammans med Staffanstorp för att få ett större underlag att handla upp.

Avslutningsvis resonerade nämnden om vilka för- respektive nackdelar det finns med att hantera alla sammanträdeshandlingar via Pc. En synpunkt var att nämnden fungerar sämre nu jämfört med tidigare då de istället fick alla handlingar i pappersform.

Tekniska nämnden (091012)

Nämnden inleder med att beskriva att det pågår en generationsväxling bland förvaltningens medarbetare. Kommer att innebära ett stort rekryteringsbehov.

Det pågår enligt nämndens uppfattning, ett bra utbyte av erfarenheter och idéer inom 4YES. Samarbetet innebär bland annat att kommunen kan dela spetskompetens inom olika områden.

Gällande översvämningsskadorna har nämnden vidtagit förebyggande arbete till en kostnad av ca 20 mnkr. Denna summa avser byggnation av avledningsrör, damm och spillvattenmagasin. Det pågår ett gemensamt Höje-å projekt tillsammans med Lunds och Staffanstorps kommuner.

Nämnden har valt att inte återbesätta sex tjänster där personal har slutat som en besparingsåtgärd.

Nämnden har rangordnat kommunens fastigheter och i de lokaler där kommunen inte har egen verksamhet, tex torkladan och Blå Cafét, ska dessa avyttras.

Nämnden har antagit en ny energiplan för kommunen.

Nämnden förklarar att de har utgått från revisionens granskning gällande upphandling när de har genomfört sin interna kontroll.

Nämnden beskriver att samtliga akuta åtgärder gällande fastighetsunderhållet ska vara genomförda till år 2010. I dagsläget uppgår det eftersatta underhållet till ca 15 mnkr. Det pågår en översyn pågående av internhyressystemet. Nämnden har gett ett uppdrag till förvaltningen att ta fram ett förslag.

Förfrågningsunderlaget gällande grönytor och vägar håller på att färdigställas inför upphandlingen år 2010.

Nämnden har rapporterat ett underskott på VA-verksamhet (uppskattat till 0,5 – 1 mnkr). För att korrigera detta underskott krävs en taxehöjning. Totalt redovisar nämnden ett överskott per 090831 men för helåret görs en mer pessimistisk bedömning med ett litet underskott på helåret.

På revisionens fråga om vem som beviljar nya naturreservat så berättar nämnden att detta ligger på länsstyrelsen. Ansvar för naturreservaten ligger på kommunens miljöstrateg som organisatoriskt tillhör kommunledningskontoret.

Avslutningsvis uppger nämndens ordförande att de har ett gott samarbete med övriga nämnder.

2009 års bokslut och årsredovisning

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige.

Balanskravsavstämning

Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning av att balanskravet inte har uppfyllts. Enligt gällande regelverk ska ett underskott mot balanskravet återställas inom de tre kommande budgetåren. Balanskravsavstämningen redovisas enligt nedan:

	År 2009	År 2008	År 2007	År 2006	År 2005
Årets resultat enligt resultaträkningen	15,2	111,8	31,3	76,9	74,5
- avgår realisationsvinster	-3,1	-124,5	-6,1	-6,3	-2,7
- avgår realisationsvinst avyttring				-15,8	
pensionsförvaltning					
- avgår nedskrivning pensionsförvaltning		18,5			
Återföring av nedskrivning pensionsförvaltning	-18,5				-5,6
Justerat resultat	-6,4	5,8	25,2	54,8	66,2
Ingående resultat att återställa	0	0	0	0	0
Resultat efter återställning	-6,4	5,8	25,2	54,8	66,2

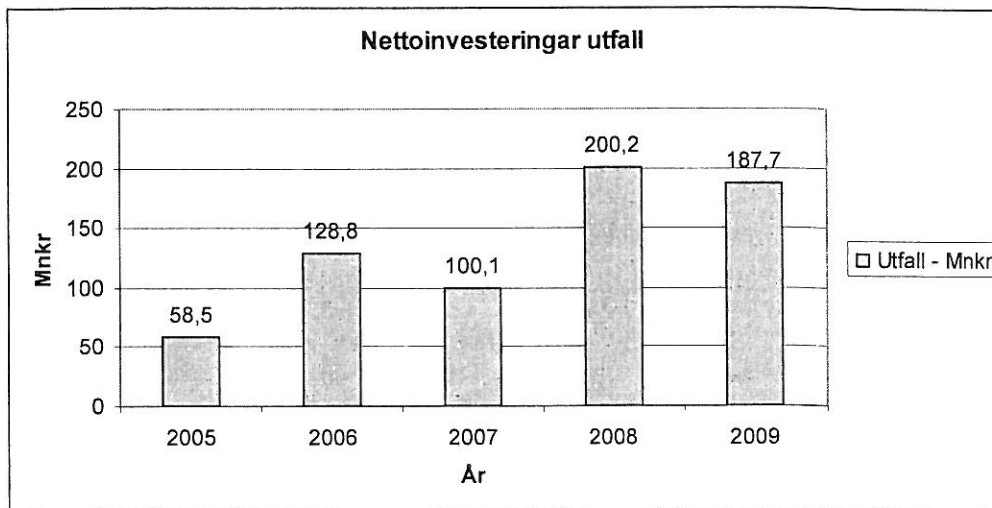
Årets resultat på 15,2 mnkr har justerats för realisationsvinster med 3,1 mnkr samt återföring av nedskrivning av pensionsförvaltningen med 18,5 mnkr vilket innebär ett resultat på -6,4 mnkr enligt balanskravsutredningen.

God ekonomisk hushållning

Två av fem finansiella mål för god ekonomisk hushållning har inte uppnåtts för år 2009. Avseende verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning har tre av de tolv verksamhetsmålen inte uppnåtts utifrån åiterrapporteringen i årsredovisningen.

Investeringsredovisning

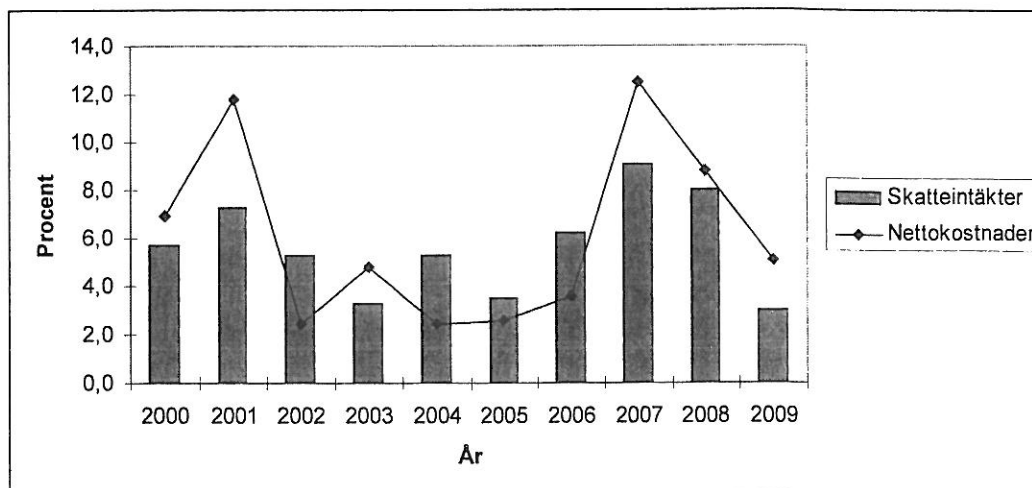
Årets nettoinvesteringar uppgick till 187,7 mnkr jämfört med år 2008, 200,3 mnkr. Budgeterade investeringar för år 2009 uppgick till 225 mnkr vilket innebär att 83 procent av budgeten tagits i anspråk, vilket är något lägre jämfört med år 2008 (89 procent). Nedanstående diagram redovisar nettoinvesteringarna för de fem senaste åren:

Av diagrammet framgår tydligt den kraftiga ökningen i investeringsvolym vilket innebär en påfrestning på den kommunala ekonomin. Med nuvarande resultat samt avskrivningar har kommunen utrymme för investeringar i storleksordningen 60 – 70 mnkr per år.

Nettokostnadsutveckling

Nedanstående diagram visar för åren 2000 – 2009 hur många procent som nettokostnaderna ökat i förhållande till hur många procent som intäkterna har ökat för respektive år. En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Diagrammet uppvisar en negativ balans i ökningen mellan intäkter och kostnader för de tre senaste åren:

Vi bedömer att det är av största vikt att kommunstyrelsen, med tanke på sin uppsiktsplikt, vidtar åtgärder för att säkerställa balansen mellan intäkter och kostnader. De åtgärder som vidtogs under år 2009 anser vi var otillräckliga och att tidsutdräkten hämmade processen i alla avseenden. För att ha en god ekonomisk hushållning på sikt krävs ett resultat som över tiden värdesäkrar kommunens förmögenhet och att återinvesteringar finansieras med skattemedel.

Delårsrapport

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som kommunfullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

I kommunens delårsrapport redovisas en balanskravsavstämning enligt följande:

Ingående resultat att återställa	0,0 mnkr
Årets resultat enligt RR	1,7 mnkr
Avgår realisationsvinster	- 2,8 mnkr
Avgår återföring av pensionsförv.	-13,2 mnkr
Justerat resultat	-14,3 mnkr

Med ett negativt resultat kommer frågan om hur detta ska återställas i enlighet med kommunallagens bestämmelser om reglering av ett negativt resultat. Med det resultat som visas i prognosen ovan kan vi konstatera att det kommer att vara aktuellt för kommunen att i årsredovisningen redovisa hur det negativa resultatet ska återställas inom de tre år som kommunallagen föreskriver.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- att delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed
- att de föreskrifter och anvisningar som finns ger förutsättningar för att delårsrapporten ska uppfylla de krav som kommunala redovisningslagen ställer
- att två av kommunfullmäktiges fem finansiella styrnyckeltal för god ekonomisk hushållning inte kommer att uppnås
- att kommunfullmäktiges verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i huvudsak kommer att uppfyllas för år 2009
- att med det resultat som redovisas enligt balanskravsutredningen på -14,3 mnkr kommer det i årsredovisningen bli aktuellt att redovisa hur det negativa resultatet ska återställas inom tre år
- att kommunstyrelsen vidtar åtgärder för att säkerställa balansen mellan intäkter och kostnader. Vi noterar att kommunstyrelsen har gett i uppdrag till nämnderna att redovisa åtgärder för att nå budget i balans.

- vår samlade bedömning är att delårsrapporten uppfyller syftet att ge kommunfullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten

Månadsuppföljningar

Revisorerna har under året följt den ekonomiska utvecklingen och verksamheternas redovisningar i de av kommunfullmäktige behandlade månadsuppföljningarna.

Fördjupade revisionsprojekt

Revisorerna har under år 2009 kompletterat ansvarsutövandet med fördjupade revisionsprojekt. Därutöver har uppföljningar genomförts enligt plan. Nedan redovisade rapporter har överlämnats till kommunfullmäktige:

Barn i behov av särskilt stöd

Revisorerna i Lomma kommun har uppdragit åt PricewaterhouseCoopers att bedöma om arbetet med barn i behov av särskilt stöd bedrivs ändamålsenligt.

Vår sammantagna bedömning är att verksamheten i många delar är ändamålsenlig men att det finns brister kring framförallt styrning och kontroll som bör framhållas. Utöver kunskapsmål finns det inte några särskilda mål för de insatser som vidtas för barn i behov av särskilt stöd. Revisionen menar att det saknas en uppföljning över vilken effekt de åtgärder som vidtas ger. Vi kan konstatera att kommunen når mycket goda resultat när det gäller exempelvis mätning enligt meritvärde och mätning enligt SALSA.

Det finns en central Resursenhet med förvaltningsövergripande uppgifter. Mycket av arbetet i övrigt kring barn med behov av särskilt stöd är decentraliserat till de olika skolenheterna. Nämnden utövar ingen särskild styrning eller kontroll utan det är respektive skolas ansvar att ta fram rutiner och riktlinjer för verksamheten. Det saknas också en aktuell kommungemensam definition över begreppet ”barn i behov av särskilt stöd”.

Revisionen menar att det utifrån ansvaret för en likvärdig skolform bör utövas en tydligare styrning. Revisionen anser också att det ur effektivitetssynpunkt vore mer ändamålsenligt om det togs fram förvaltningsgemensamma rutiner, riktlinjer och verktyg för arbetet med barn med behov av särskilt stöd. Det finns ett väl etablerat system för skolenheterna vad gäller ansökan av särskilda medel till Resursenheten.

Det saknas uppgift över hur många barn som är i behov av stödinsatser i kommunen. Vi rekommenderar att en motsvarande kartläggning görs över samtliga skolor i kommunen.

Det finns inga särskilda förvaltningsövergripande rutiner och riktlinjer utan det är respektive skolenhets ansvar att ta fram dessa rutiner. Samtliga granskade enheter har rutiner för ändamålet vilka revisionen bedömer vara ändamålsenliga.

Revisionen konstaterar att rutiner och riktlinjer i allt väsentligt följs. Uppföljning sker i det löpande kvalitetsarbetet och redovisas i nämndens kvalitetsredovisning. Revisionen konstaterar att nämnden saknar kontrollåtgärder och att det finns anledning att exempelvis använda sig av internkontrollarbetet för att säkerställa att rutiner och riktlinjer efterlevs.

Den dokumentgranskning som genomförts visar på att åtgärdsprogrammen i stor utsträckning utformas i enlighet med skolverkets allmänna råd och riktlinjer. I samtliga granskade åtgärdsplaner har tidpunkt angivits för uppföljning av åtgärdsprogrammen. Ett förbättringsområde är att tydliggöra hur vidtagna åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Borgeby slott - PM

I samband med revisionens utbildningsdag 090518 på Borgeby slott genomfördes ett studiebesök.

Revisorerna informerades om de utmaningar som ligger framför kommunen med bland annat lokalernas renoveringsbehov och den framtida finansieringen och affärsutvecklingen. En ytterligare fråga är hur uppvärmningen av totalytan på 1 150 kvm ska lösas på ett ändamålsenligt vis.

Budgeten för verksamheten år 2009 finansierar 1,5 tjänst. I budget för år 2009 finns även avsatt 405 tkr för omkostnader. Några ytterligare resurser utöver detta har inte anvisats av kommunen.

Ett samarbete har inletts med Alnarp samt att kontakter har tagits med ”Vikingatider” i Löddeköpinge. Vidare informerades om att kommunen sökt EU-bidrag men har tyvärr fått avslag på sin ansökan. Någon ytterligare ansökan är inte aktuell för tillfället. Avslutningsvis uppgavs att det är viktigt att ha en långsiktig planeringshorisont i denna typ av projekt.

Åtgärder för ekonomi i balans

På grund av lågkonjunkturen stramas den ekonomiska situationen åt för Sveriges kommuner. Kraftiga besparings- och effektiviseringsåtgärder är nödvändiga för att balansera ekonomin under de kommande åren. De minskade skatteintäkterna gör att Lomma kommun reviderar sin budget för 2009. De ekonomiska förutsättningarna ställer krav på god budgetföljsamhet samt att effektiviserings- och besparingsåtgärder utvecklas, effektueras och följs upp av nämnderna.

Den övergripande revisionsfrågan är om de kostnadsreducerande åtgärder som beslutats av nämnderna genomförs samt om den långsiktiga ekonomiska planeringen sker på ett ändamålsenligt sätt.

Revisionen lämnade följande bedömningar i samband med granskningen:

- Plan för åtgärder finns men åtgärderna är otillräckliga för att kunna uppnå ekonomi i balans
- Vissa av åtgärderna är inte tydligt kvantifierade
- Ks fattade beslut om åtgärder mycket sent
- Konsekvensbeskrivningar har inte lämnats
- BUN och SN har agerat med utgångspunkt från Ks beslut
- BUN:s prognoser visar stora avvikelser i förhållande till utfall
- SN har vidtagit åtgärder utöver Ks beslut
- Översyn av regelverk avseende överföringar
- Tidsutdräkten har hämmat processen i alla avseenden
- Ifrågasättande av om inte besparingsnivån borde ha varit högre i kronor räknat

Revisionen har begärt svar från kommunstyrelsen på vilka åtgärder som kommer att vidtas för att uppnå en ekonomi i balans. Revisionen presenterade även granskningen inför kommunstyrelsen den 10 februari 2010.

Väsentlighets- och riskanalys

Revisionsprocessen kan delas in i tre delar: planering, granskning och prövning. Väsentlighets- och riskanalysen ligger till grund för hela revisionsprocessen och är därmed en central del i granskningen av den kommunala verksamheten. Den syftar till att säkerställa att den påföljande granskningen och prövningen är tillfredsställande och precis i sitt utförande. Genom väsentlighets- och riskanalysen söker revisorerna uppmärksamma hur framträdande dessa risker är.

Väsentlighets- och riskanalys är baserad på tre delar som sammantaget ger en god bild av vart kommunen står idag. De tre delarna är omvärldsbevakning, nyckeltalsanalys samt intervju med ansvariga tjänstemän. Väsentlighets- och riskanalysen utmynnade i ett antal förslag till granskningar inför år 2010.

Revisionsstrategi

I enlighet med god revisionsred har revisorerna upprättat en flerårig revisionsstrategi för det långsiktiga revisionsarbetet. Revisionsstrategin är ett internt policydokument för valda revisorers arbete i Lomma kommun.

Kommunstyrelsens och nämndernas protokoll

Revisorerna har på sedvanligt sätt tagit del av kommunstyrelsens och samtliga nämnders protokoll.

Revisorerna har också sammanträffat med berörda förtroendevalda och anställda företrädare för nämnderna och styrelsen varvid vi har delgivit våra synpunkter och bedömningar med anledning av granskningarna. Uppföljning härav ingår i det löpande revisionsarbetet.

Lekmannarevision

Revisorerna har genom utsedda lekmannarevisorer ändamålsgranskat de av kommunen, hel- och delägda bolagen samt samordningsförbund och stiftelser.

Kommunfullmäktige

Revisorerna har träffat kommunfullmäktiges presidium för att informera om revisionens verksamhet, diskuterat revisorernas budget samt framtida val av granskningsinriktning.

Revisionen har under året deltagit i utbildning inom olika områden som berör den kommunala revisionen. Revisionen har även haft erfarenhetsutbyte med andra revisionsgrupper.

Sakkunnigt biträde

Revisorerna har som sakkunnigt biträde anlitat PricewaterhouseCoopers AB. Revisionens sakkunniga har även medverkat i revisionsnära rådgivning.

Årets ekonomiska resultat

Under året har kommunrevisionen haft ett budgeterat anslag på 791 tkr. Årets verksamhet redovisar ett överskott gentemot budget på 30 tkr